

ARCHIVES HISTORIQUES DE LA COMMISSION

COLLECTION RELIEE DES
DOCUMENTS "COM"

COM (78)492

Vol. 1978/0182

Disclaimer

Conformément au règlement (CEE, Euratom) n° 354/83 du Conseil du 1er février 1983 concernant l'ouverture au public des archives historiques de la Communauté économique européenne et de la Communauté européenne de l'énergie atomique (JO L 43 du 15.2.1983, p. 1), tel que modifié par le règlement (CE, Euratom) n° 1700/2003 du 22 septembre 2003 (JO L 243 du 27.9.2003, p. 1), ce dossier est ouvert au public. Le cas échéant, les documents classifiés présents dans ce dossier ont été déclassifiés conformément à l'article 5 dudit règlement.

In accordance with Council Regulation (EEC, Euratom) No 354/83 of 1 February 1983 concerning the opening to the public of the historical archives of the European Economic Community and the European Atomic Energy Community (OJ L 43, 15.2.1983, p. 1), as amended by Regulation (EC, Euratom) No 1700/2003 of 22 September 2003 (OJ L 243, 27.9.2003, p. 1), this file is open to the public. Where necessary, classified documents in this file have been declassified in conformity with Article 5 of the aforementioned regulation.

In Übereinstimmung mit der Verordnung (EWG, Euratom) Nr. 354/83 des Rates vom 1. Februar 1983 über die Freigabe der historischen Archive der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft und der Europäischen Atomgemeinschaft (ABl. L 43 vom 15.2.1983, S. 1), geändert durch die Verordnung (EG, Euratom) Nr. 1700/2003 vom 22. September 2003 (ABl. L 243 vom 27.9.2003, S. 1), ist diese Datei der Öffentlichkeit zugänglich. Soweit erforderlich, wurden die Verschlussachen in dieser Datei in Übereinstimmung mit Artikel 5 der genannten Verordnung freigegeben.

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

KOM(78) 492 endelig udg.

Bruxelles, den 16. november 1978

UDVIKLINGSSAMARBEJDE OG OVERHOLDELSE AF VISSE INTERNATIONALE NORMER FOR ARBEJDSVILKÅR

Meddelelse fra Kommissionen til Rådet

KOM(78) 492 endelig udg.

I forbindelse med fornyelsen af Lomé-konventionen meddelte Kommissionen i sit memorandum (af 16. februar 1978 - COM(78) 47 endelig udg.) i kapitel II.C.3 "Aspekter vedrørende arbejdsvilkår", hvorfor og hvordan Kommissionen har til hensigt at "sætte som betingelse, at Fællesskabets indrømmelser - især på det handelsmæssige plan - gøres afhængige af overholdelse af visse grundlæggende internationale normer for arbejdsvilkår", hvilket omfatter alle udviklingslande, herunder AVS-landene.

De politiske retningslinjer, der foreslås i denne meddelelse, imødekommer dette ønske. De foreslåede anvendelsesbestemmelser er gennemførlige i henhold til de eksisterende fremgangsmåder eller til dem, som allerede fra nu af påtænkes anvendt blandt andet i forbindelse med fornyelsen af Lomé-konventionen.

I. MÅL

Fællesskabets politik for udviklingssamarbejde har økonomiske og sociale fremskridt i udviklingslandene som mål. Det er væsentligt for Fællesskabet at overvåge, at disse to mål forfølges samtidigt i forbindelse med at udviklingssamarbejdet iværksættes og bringes i anvendelse, så meget desto mere som de pågældende befolkningers sociale vilkår er afhængige af økonomiske fremskridt.

Under de nuværende vanskelige økonomiske og sociale vilkår i fællesskabslandene er det vigtigere end nogensinde og samtidig også vanskeligere at overbevise offentligheden om det velbegrundede i at føre en samarbejdspolitik. Navnlig inder for handelssamarbejdet bør man afvise ønsker om protektionistiske indgreb, som truer med at hindre industrialiseringen i u-landene.

Overholdelse af minimumsarbejdsnormer er en betingelse for, at Fællesskabet yde fordele og herved imødekommes et ønske

- om dels at sikre u-landenes lige mulighed for adgang til det fælles marked ud at straffe dem, der anvender de internationale arbejdskonventioner,
- og dels at tilskynde til en udviklingspolitik med socialt sigte.

II. Valg af normer

Kommissionen er indledningsvis gået i gang med blandt det store antal normer, der omfattes af de 151 ILO-konventioner, at udvalge de minimumsarbejdsnormer, som ses for grundlæggende, for at samle dem i en tekst, der kunne tjene som udgangspunkt for Fællesskabets aktion. Denne basistekst, der står gengivet i bilag I, har nogle præcise definitioner, der er taget direkte fra ILO's akter, men som gengiver det væsentlige under hensyntagen til den gældende lovgivning og de faktiske forhold i et stort antal u-lande. Teksten indledes med en bekræftelse af generelle principper (se bilag II vedrørende de juridiske referencer til de tilsvarende konventioner), og der opstilles fire arbejdsnormer, der anses for grundlæggende.

Dér hvor konventionerne har fastsat tilpasningsklausuler for u-landene, er der blevet taget hensyn hertil.

Artikel 1 (Generelle principper) er en generel hensigtserklæring med henblik på anvendelse af teksten i sin helhed.

Artikel 2 (ikke-diskriminering inden for beskæftigelse og erhverv) finder anvendelse i enhver stat over for landets egne indbyggere og tilsigter forebyggelse af enhver lovmæssig eller faktisk diskriminering af landets forskellige befolkningskategorier i henhold til nedennævnte kriterier^{*)}.

Med artikel 3 (arbejdstidens længde) tilsigtes en grundlæggende norm, der - med en tilpasningsklausul - fastsætter en begrænsning af den ugentlige arbejdstid. Den svarer til den lovmæssige og faktiske situation i de fleste lande, selv hvor disse af forskellige grunde ikke har ratificeret den tilsvarende ILO-konvention fra 1919.

I artikel 4 (beskæftigelse af børn og unge) gentages bestemmelserne fra den konvention, der henvises til, og som er udarbejdet især med henblik på u-landene^{**)}. Den svarer desuden til den lovgivning, som et stort antal u-lande har vedtaget i henhold til konvention nr. 5, hvorved der fastsættes en aldersgrænse for børns arbejde i industrien.

Med artikel 4 b tilsigtes der en beskyttelse af børns og unges sundhed og sikkerhed idet artiklen gengiver normer, der er opstillet i de tre efterfølgende ILO-konventioner.

Man kunne som grundlag have anvendt de ILO-konventioner selv, der henviser til disse normer. Men i betragtning af at antallet af konventioner, som ILO's medlemsstater har ratificeret, svinger betydeligt alt efter indhold og dato, har det vist sig meget vanskeligt at udarbejde et ensartet og tilfredsstillende kontrolsystem for en effektiv anvendelse af disse normer og af indholdet i de dertil hørende konventioner.

Med den anvendte fremgangsmåde er det muligt at udarbejde en for Fællesskabet gældende basistekst, som henviser direkte til internationale ILO-konventioner, der fastsætter visse minimumsarbejdsvilkår^{***)}.

*) Ordene "national herkomst", der anvendes i art. 2 i bilag I, henviser til de borgere, der har fået statsborgerskab ved naturalisation.

**) Anvendelsesområdet for den konvention, der henvises til, omfatter ikke håndværksvirksomheder, ligesom landbrugsvirksomheder, familiebrug eller mindre brug, der kun producerer til det lokale marked, og som ikke regelmæssigt beskæftiger lønnet arbejdskraft, udtrykkeligt undtages herfra.

***) Se bilag II.

Valget af de normer, som indgår i basisteksten, kan betragtes som et minimum. Blandt arbejdsmarkedets parter og i andre interesseorganisationer i Fællesskabet er der udtrykt ønske om, at Fællesskabet går videre i denne retning ved at inddrage andre grundlæggende arbejdsnormer, blandt andet normer vedrørende fastsættelse af en minimumsløn, organisationsfrihed og forhandlingsret, sundheds- og sikkerhedsproblemer på arbejdspladsen, osv.

Kommissionen mener, at det vil være muligt på et senere tidspunkt at overveje denne mulighed på baggrund af erfaringerne fra anvendelsen af denne bestemmelse og under hensyntagen til den udvikling, som Fællesskabets initiativ kan tilskynde til.

Man kan nemlig have den opfattelse, at hvis der lægges særlig vægt på, at de normer, der direkte er knyttet til personen (alder, ikke-diskriminering, arbejdstidens varighed) overholdes, vil Fællesskabets aktion få en betydelig politisk effekt, der kan fremskynde den igangvarende udvikling. Henvisningen til ILO's konventioner og samarbejdet med Det internationale Arbejdsbureau vil ligeledes fremskynde en udvikling i denne retning. Ganske vist er ikke alle de konventioner, som normerne henviser til, blevet ratificeret af samtlige ILO's medlemsstater, men hvorvidt konventionerne er blevet ratificeret eller ej er ikke af afgørende betydning, for når de er blevet vedtaget på ILO's årlige konference, skal de tjene som inspirationskilde for den økonomiske og sociale udvikling i alle landene, og konventionerne er grundlag for ILO's normative virksomhed og faglige bistand, hvilket har haft bemærkelsesværdige resultater, såvel i i-landene som i u-landene, endog i de fattigste af disse¹⁾.

Det internationale Arbejdsbureaus generaldirektør og Departement for internationale arbejdsstandarder har for øvrigt med interesse mærket sig Kommissionens ønske herom og har fremskaffet alle nødvendige oplysninger om internationale arbejdsnormer, herunder fremgangsmåder i forbindelse dermed.

1) Jf. "Internationale arbejdsnormer", ILO 1978.

III. ILO's rolle

For at gennemføre en bestemmelse om at de i denne meddelelse omtalte principper skal bringes i anvendelse, er et samarbejde med Det internationale Arbejdsbureau påkrævet.

Da den foreslåede tekst er taget direkte fra ILO-konventionens korpus og fra de andre internationale akter, hvis gennemførelse denne organisation kontrollerer, agter Fællesskabet at anmode ILO om tilladelse til at benytte¹⁾ de fremgangsmåder og kontrolmekanismer, som ILO anvender i forbindelse med gennemførelsen af konventionerne, og dette uanset om visse lande har ratificeret ILO-konventionerne i deres fulde udstrækning eller ej (se bilag III, side 1, sidste afsnit).

Skønt Det internationale Arbejdsbureaus kontrol med anvendelsen af de internationale konventioner ikke kommer til udtryk gennem egentlige sanktioner, kan det ikke desto mindre lægge et betydeligt moralsk pres på de pågældende stater. Det skal i den forbindelse nævnes, at der hvert år er mellem 75 og 100 tilfælde, hvor Det internationale Arbejdsbureaus kontrolorganer kan udtrykke tilfredshed med de foranstaltninger, som regeringerne har truffet med henblik på at indføre nødvendige ændringer i deres lands lovgivning eller praksis som følge af disse kontrolorganers kommentarer, til hvilken overensstemmelse der er mellem landenes lovgivning eller praksis og de bestemmelser, der er indeholdt i en konvention, som de pågældende lande har ratificeret.

I en resolution fra ILO's konference i 1977 "anmodes medlemsstaterne udtrykkeligt om at holde sig for øje, at de i den udstrækning, det er muligt, skal ændre deres bistandspolitik over for stater, om hvilke det - efter en undersøgelse foretaget af ILO's kompetente organer - fastslås, at de med jævne mellemrum krænker de grundlæggende menneskerettigheder samt de sociale og fagforeningsmæssige rettigheder". Det vil således ikke være noget nyt for Det internationale Arbejdsbureaus styrelsesråd, at kontrol med anvendelsen af Fællesskabets normer får konkrete følger²⁾.

1) Efter på forhånd at have indhentet tilslutning fra Det internationale Arbejdsbureaus styrelsesråd. Der foreligger på dette område to fortilfælde: styrelsesrådets tilslutning til at føre kontrol med anvendelsen af "Den internationale konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder" efter anmodning fra FN (ECOSOC) og af "Europæisk kodeks for social sikring" efter anmodning fra Europarådet.

2) Et forsøg på at definere rimelige arbejdsbetingelser i den internationale handel har i adskillige år optaget denne organisation. Det internationale Arbejdsbureau har mellem 1971 og 1973 foretaget en grundig undersøgelse deraf - som følge af et indlæg fra præsident Senghor - og generaldirektøren behandlede emnet i sin beretning på den 58. samling af ILO's konference (1973).

IV. Bestemmelsens rækkevidde

Fællesskabets politik for udviklingssamarbejde har ikke blot til formål at bidrage til den økonomiske udvikling, men også til sociale fremskridt i modtagerlandene. For eksempel er disse to udtryk udtrykkeligt knyttet sammen i Lomé-konventionens præambel¹⁾.

Det er således berettiget, at Fællesskabet vil stille krav om, at modtagerlandene indgår visse forpligtelser med henblik på at fremme udviklingspolitikens sociale sigte til gengæld for den hjælp, det yder som handelssamarbejde og som finansielt og teknisk samarbejde.

- Inden for det finansielle og tekniske samarbejde vil dette princip finde anvendelse ved udførelsen af projekter og programmer, der finansieres af Fællesskabernes institutioner.
- Inden for handelssamarbejdet vil anvendelsen af dette princip have til følge, at Fællesskabet som betingelse for de handelspræferencer, det autonomt yder visse u-lande, og for de præferenceordninger for samhandelen, der er optaget i samarbejdsaftalerne, kræver, at disse lande skal overholde de minimumsarbejdsnormer, der er omtalt i basisteksten i bilag I.

1) "Som er besluttet på sammen at forstærke deres bestræbelser for økonomisk udvikling og socialt fremskridt i AVS-staterne".

I forbindelse med anvendelsen af princippet skal Fællesskabet imødekomme et dobbelt ønske:

- a) Det ene er at opretholde en rimelig balance mellem dets mål og følgerne for de pågældende lande. Med Det internationale Arbejdsbureaus aktive bistand vil der således være mulighed for at tage hensyn til forholdene i de mindst udviklede lande, hvor de undertiden kan medføre, at de konventioner, landene har ratificeret¹⁾, først på et senere tidspunkt rent faktisk gennemføres.
- b) Det andet er at undgå, at den foreslåede bestemmelse på nogen måde kan anvendes i protektionistisk øjemed. Det er en af grundene til, at Kommissionen foreslår at knytte præferencefordelene, som Fællesskabet yder i sin politik vedrørende udviklingssamarbejde, sammen med overholdelse af de omtalte minimumsnormer, uden af den grund at gøre adgangen til fællesskabsmarkedet for de pågældende varer betinget af, at minimumsnormerne overholdes. Det må stå helt klart, at Fællesskabet ved at følge Kommissionens forslag sætter sig som mål at hjælpe de lande, der drager fordel af dets samarbejde, med at bygge deres økonomiske vækst på vilkår, der er forenelige med sociale fremskridt.

Kommissionens forslag indgår langt fra i en protektionistisk politik, man kan styrke Fællesskabets forbruger- og andre interesseorganisationers tilslutning til en åben politik for udviklingssamarbejde ved at forbeholde handelspræferencerne for det store antal lande, der bestræber sig på at basere deres økonomiske vækst på vilkår, som er forenelige med sociale fremskridt og ved ikke at begunstige de få tilfælde, hvor underudvikling påberåbes som begrundelse for umenneskelige arbejdsvilkår.

1) Det skal i denne forbindelse bemærkes, at flere af de lande, som i 1977 var blevet sat på "den særlige liste" af Arbejdskommissionen under ILO's konference, fordi de i væsentlig grad misligholdt deres forpligtelser, er blevet slettet af listen i 1978. Det drejer sig om følgende fattige lande: Øvre-Volta, Mauretanien og Centralafrika, idet disse lande i mellemtiden har bragt deres forhold i orden, hvilket viser, hvor nyttige og effektive disse normer er.

Fællesskabet skal anvende dette princip over for alle de lande, der modtager bistand fra Fællesskabet. Princippet skal hvile

- på et kontraktmæssigt grundlag i forbindelse med de samarbejdsaftaler, der indeholder præferenceordninger;
- på Fællesskabets initiativ i forbindelse med Fællesskabets ordning for de generelle præferencer. Dette vil kunne finde sted ved den planlagte revision af ordningen i 1980, efter at der i de internationale egnede fora, såsom UNCTAD, GATT, OECD er givet meddelelse om, hvilke normer Fællesskabet har udvalgt som grundlæggende og om, hvilke gennemførelsesbestemmelser der skal bringes i anvendelse.

Under alle omstændigheder vil Fællesskabet først kunne gennemføre disse bestemmelser inden for præferenceaftalerne - hvilket Kommissionen har gjort opmærksom på i sin første meddelelse om fornyelsen af Lomé-konventionen - når Fællesskabet har truffet principbeslutning vedrørende alle de pågældende lande.

V. Fremgangsmåder og gennemførelsesbestemmelser

a) På handelsområdet

Principperne og gennemførelsesbestemmelsernes rækkevidde for de minimumsnormer, der er omtalt i basisteksten, skal være de samme for alle u-lande, men fremgangsmåderne skal være forskellige alt efter den ramme, som Fællesskabet skal medvirke i, enten ensidige forpligtelser (De generelle Præferenceordninger) eller kontraktmæssige forpligtelser (Lomé-konventionen eller Middelhavs-aftalerne).

- . På en medlemsstats initiativ eller anmodning vil Kommissionen ved en meddelelse om de omtalte normer er tilsidesat og uden at give afkald på at anvende sine egne informationskilder på stedet anmode Det internationale Arbejdsbureau om at kontrollere en sådan meddelelse (se bilag IV om ILO's fremgangsmåder og praksis).
- . Kommissionen vil i påkommende tilfælde med Rådets samtykke indlede samråd sammen med det eller de pågældende u-lande for at finde en ordning, som begge parter kan godkende.
- . Hvis en sådan løsning ikke kan findes, vil en fortsat tilsidesættelse af minimumsnormerne og den skade, som kan være en følge heraf for Fællesskabets medlemslande, kunne føre til, at Fællesskabet må træffe de nødvendige foranstaltninger.

For så vidt angår de lande, med hvilke Fællesskabet har indgået samarbejds-aftaler, der indeholder præferenceordninger, vil disse foranstaltninger kunne træffes i medfør af beskyttelsesklausulerne i disse aftaler, idet disse klausuler eventuelt kan ændres med henblik herpå. For så vidt skaden hoved-sagelig skyldes tilsidesættelse af de omtalte minimumsnormer, er det klart at Fællesskabet ikke kan gå videre end til midlertidigt at inddrage fritagelsen for told og afgifter med tilsvarende virkning som fastsat i henhold til handelssamarbejdet i associeringsaftalerne. Der vil eventuelt kunne bli-ve tale om en inddragelse, der begrænses til varer fra en eller flere pro-duktionssektorer, hvis det viser sig, at der kun for visse varegrupper eller sektorer konstateres tilsidesættelse af minimumsnormerne.

Fællesskabet vil naturligvis på forhånd klart og præcist over for de pågæl-dende lande gøre rede for, hvilke normer det anser for grundlæggende, såle-des at en overtrædelse deraf - som følge af den lidte skade - vil kunne med-føre, at beskyttelsesklausulerne bringes i anvendelse.

Inden for rammen af de generelle præferenceordninger vil Fællesskabet selv-standigt træffe de samme foranstaltninger.

b) Vedrørende faglig og finansiel bistand

Fællesskabets institutioner (Kommissionen og EIB) vil ved udførelsen af pro-jekter og programmer overvåge, at der tages passende hensyn til de sociale aspekter¹⁾ og navnlig til overholdelsen af minimumsarbejdsnormerne.

1) Lomé-konventionens artikel 53, stk. 1:

"...

1. Fællesskabet vurderer projekter eller handlingsprogrammer i snævert samar-bejde med AVS-staterne og eventuelle andre berettigede. De tekniske, socia-le, økonomiske, handelsmæssige, finansielle, organisatoriske og ledelses-mæssige aspekter af sådanne projekter eller programmer overvejes systema-tisk".

VI. Procedure for samarbejde mellem EØF og ILO

Efter at have fastlagt ordlyden i den basistekst, der omfatter de minimums-normer, som Fællesskabet anser for grundlæggende, skal det med bistand fra Det internationale Arbejdsbureau søge at finde midler til at kontrollere den faktiske anvendelse af de i basisteksten fastsatte minimumsnormer. Det skal dog understreges, at selv om Det internationale Arbejdsbureau skal træffe afgørelse om, hvorledes de i basisteksten omtalte normer anvendes, er det Fællesskabet, der på forslag fra Kommissionen har ansvaret for, at bestemmelsen bringes i anvendelse. Kommissionen skal skønne, hvor alvorlige de indbragte klager er og vurdere de overtrædelser, som den får underretning om, inden Det internationale Arbejdsbureau anmodes om at foretage kontrol. Selv om Det internationale Arbejdsbureau bekræfter, at minimumsnormerne overtrædes, afgør Fællesskabet, om det er hensigtsmæssigt at lade ordningen træde i kraft.

Kommissionen anmoder Rådet om at godkende disse retningslinjer. Den vil på et senere tidspunkt fremsætte sine forslag med henblik på den tekniske iværksættelse af disse retningslinjer både i tilknytning til fornyelsen af Lomé-konventionen og, for så vidt angår de øvrige anvendelsesområder, for Fællesskabets politik for udviklingssamarbejde.

MINIMUMSARBEJDSNORMER

1. GENERELLE PRINCIPPER

Staterne skal anvende alle til rådighed stående midler for dels ved egen indsats dels med international bistand og gennem internationalt samarbejde - navnlig på det økonomiske og tekniske område - at iværksætte de i denne tekst opstillede principper ved alle hensigtsmæssige foranstaltninger, herunder navnlig vedtagelse af lovmæssige foranstaltninger.

2. IKKE-DISKRIMINERING INDEN FOR BESKÆFTIGELSE OG ERHVERV

Staterne skal træffe foranstaltninger med henblik på inden for deres område at fremme lige muligheder og lige behandling inden for beskæftigelse og erhverv og fjerne enhver forskelsbehandling på grund af race, hudfarve, køn, religion, national herkomst eller social oprindelse.

3. ARBEJDSSTIDENS LÆNGDE

Staterne skal træffe foranstaltninger til at sikre arbejdstagerne en begrænsning af arbejdstidens længde, som ikke må overskride 48 timer om ugen, det vil sige med de nødvendige undtagelser, der skal fastsættes udtømmende.

4. BESKÆFTIGELSE AF BØRN OG UNGE

a) Staterne skal træffe foranstaltninger, til effektivt at afskaffe børns arbejde og fastsætte aldersgrænsen for adgang til beskæftigelse til mindst 14 år.

Disse foranstaltninger omfatter ikke håndværksvirksomheder, landbrugsvirksomheder, familiebrug eller mindre brug, der kun producerer til det lokale marked, og som ikke regelmæssigt beskæftiger lønnet arbejdskraft.

b) Ud over at fastsætte mindstealderen for adgang til beskæftigelse i almindelighed skal lovgivningen sætte en aldersgrænse, under hvilken børn og unge ikke må ansættes eller arbejde med farligt eller sundhedsfarligt arbejde eller ansættes til at udføre natarbejde.

MINIMUMSARBEJDSNORMER: JURIDISKE HENVISNINGER

Alle artiklerne i basisteksten er hjemlet enten i de pågældende ILO-konventioner - det vil sige efter at et mindsteantal af medlemsstaterne har ratificeret dem - eller i "De forenede Nationers internationale konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder" (1976) (FN's økonomiske og sociale Råd (ECOSOC) har pålagt Det internationale Arbejdsbureau at bidrage til kontrollen med konventionens anvendelse) eller endelig i "ILO's tredidige principerklæring vedrørende multinationale foretagender og socialpolitik" (1977), som Det internationale Arbejdsbureaus styrelsesråd vedtog enstemmigt.

Mere præcist henviser de artikler, der indgår i basisteksten (bilag I: MINIMUMSARBEJDSNORMER)

- for artikel 1's vedkommende: til FN's internationale konvention, art. 2, I)
- for artikel 2's vedkommende: til konvention nr. III, art. I, a) og til principerklæringen vedrørende de multinationale foretagender, stk. 21
- for artikel 3's vedkommende: til konvention nr. I og
til FN's internationale konvention, art. 7 d)
- for artikel 4 a's vedkommende: til konvention nr. 5 og
til konvention nr. 138, art. 2, stk. 4^{*)}
- for artikel 4 b's vedkommende: til konvention nr. 79
til konvention nr. 90, art. 3, I) og
til konvention nr. 138, art. 3, I)

*) Denne artikel 2, stk. 4, i konvention nr. 138 indeholder konventionens særlige bestemmelser for u-landene.

ILO's FREMGANGSMÅDER OG PRAKSIS, FOR SÅ VIDT ANGÅR KONTROLLEN MED OG ANVENDELSEN AF INTERNATIONALE ARBEJDSKONVENTIONER OG HENSTILLINGER

I den udstrækning, det drejer sig om at gøre Fællesskabets hjælp og udviklings-samarbejde betinget af, at visse minimumsarbejdsnormer i ILO-konventionerne overholdes, og for så vidt der vil blive rettet anmodning til ILO om samarbejde for at kontrollere en effektiv anvendelse af disse normer, er det vigtigt at kende selve ILO's fremgangsmåder og praksis på et felt, hvor ILO råder over et betydeligt kontrolapparat og har en lang og omfattende erfaring.

a) Forfatningsmæssige bestemmelser

- Artikel 19, 22, 23, 24, 26 og 35 i ILO's forfatning anviser nøjagtigt, på hvilken måde en international arbejdskonvention, der er vedtaget på arbejdskonferencen, skal forelægges til ratifikation i medlemsstaternes parlamenter, og hvilke forpligtelser medlemsstaterne påtager sig i den forbindelse; det skal navnlig fremhæves, at:
 - hver medlemsstat forpligter sig til at sende Det internationale Arbejdsbureau en årsberetning om de foranstaltninger, der er truffet for at gennemføre de konventioner, som landet har tiltrådt.
Disse beretninger skal udformes i henhold til styrelsesrådets ønske og skal indeholde de af dette ønskede oplysninger.
 - Selv om de nationale kompetente myndigheder ikke har ratificeret konventionen, skal medlemsstaten alligevel med passende mellemrum efter afgørelse fra ILO's styrelsesråd indsende en beretning vedrørende den i landet gældende lovgivning og praksis på det af konventionen omfattede område; beretningen skal anføre, i hvilken udstrækning konventionens bestemmelser er blevet eller vil blive fulgt op, og omtale de vanskeligheder, som forhindrer eller forsinker gennemførelsen af konventionen.

- en medlemsstat eller en repræsentativ arbejdsgiver- eller arbejdstagerorganisation, kan indgive klage eller protest mod en anden medlemsstat, som efter deres mening ikke på tilfredsstillende måde sikrer gennemførelsen af en konvention, som den har ratificeret. (Da det drejer sig om formelle klager, skal den stat, der indgiver klagen, også selv have ratificeret den pågældende konvention).

b) Hjælpemidler til rådighed for ILO

- En "ekspertkommission", der skal tilse at konventionerne og henstillingerne gennemføres, består af uafhængige eksperter og råder over et stort antal hjælpemidler, der gør det muligt at fremskaffe præcise oplysninger om den gældende lovgivning og navnlig om den praksis, der anvendes i de forskellige medlemsstater, hvad enten de har ratificeret konventionerne eller ej.
- Denne ekspertkommission modtager de af staterne udarbejdede årsberetninger, der suppleres med
 - beretningerne fra arbejdstilsynets afdelinger med angivelse af antallet af besøg, overtrædelser af national lovgivning og pålagte sanktioner;
 - de statistiske årbøger, som landene offentliggør;
 - bemærkningerne fra arbejdsgiver- eller arbejdstagerorganisationer;
 - samlinger af retslige eller administrative afgørelser;
 - beretningerne fra direkte kontakter;
 - beretningerne fra tjenesterejser i forbindelse med det faglige samarbejde og
 - enhver anden officiel publikation.
- For øjeblikket skal de pågældende stater ifølge konventionen og alt efter spørgsmålets betydning hvert år, hvert andet eller hvert fjerde år fremsende detaljerede beretninger, som udarbejdes på grundlag af en række kriterier.

- Den beretning, som ekspertkommissionen udarbejder, forelægges for den tresidige årlige arbejdskonference, hvor en arbejdskommission, der ligeledes er tresidig, udspørger medlemsstaternes repræsentanter, for eksempel arbejdsministrene eller deres delegerede om de i beretningen omtalte forhold og om deres hensigter i den forbindelse.
- I tilfælde af at en stat gentagne gange i alvorlig grad tilsidesætter sine forpligtelser, for så vidt angår én eller flere konventioner, kan arbejdskommissionen sætte disse stater på en "særlig liste" med navns nævnelser, hvilket staterne faktisk frygter på trods af denne handlingens rent moralske karakter, og derfor gør de sig de største anstrengelser for at undgå det.

For eksempel har 1978-arbejdskommissionen sat følgende lande på den "særlige liste":

Afghanistan, Benin, Costa Rica, De forenede arabiske Emirater, Guatemala, Guinea, Jordan, Laos, Malawi, Malta, Nepal, Tanzania, Tchad.

- Ud over de ovenfor omtalte hjælpemidler kan ILO også benytte særlige undersøgelsesmidler i specielle tilfælde:
 - det kan foretage undersøgelser hos regeringerne, hos arbejdsgiver- eller arbejdstagerorganisationerne i forbindelse med et bestemt problem;
 - det kan udsende en undersøgelseskommission på stedet (f.eks. til Portugal, Angola og Moçambique i 1961 og til Chile i 1974);
 - det kan behandle klager over, at "det tresidige udvalg til beskyttelse af organisationsfriheden" og Undersøgelses- og forligskommissionen tilsidesætter fagforeningsmæssige rettigheder. Disse klager kan behandles, hvad enten regeringen har ratificeret de tilsvarende konventioner eller ej (Japan, Grækenland, Lesotho, Chile);
 - det kan nedsætte "undersøgelsesgrupper" med den opgave at detailbehandle særlige forhold;
 - det kan anvende fremgangsmåden med "direkte kontakt" i form af en fælles drøftelse mellem Det internationale Arbejdsbureau og den pågældende regering om hindringer for ratifikation eller gennemførelse af en hvilken som helst konvention (Portugal, Singapore, Malaysia, landene i Den arabiske Pakt, Jordan, Uruguay, Bolivia, Den dominikanske Republik, Liberia).

c) Konklusion

Som det kan konstateres, har ILO udarbejdet en fremgangsråde og en praksis, der gør det muligt for det til stadighed at have kendskab til i hvilken udstrækning de af konferencen vedtagne internationale arbejds-konventioner er blevet ratificeret af de nationale parlamenter, og i hvilken udstrækning de rent faktisk anvendes.

*** **